

Til beslutningsforslag nr. B 108. Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 28. maj 2002

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om tilskud til praktikpladser

[af Lene Jensen (S) m.fl.]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 7. maj 2002 og var til 1. behandling den 28. maj 2002. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 1 møde.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF, KF, RV og KRF) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Venstre og Det Konservative Folkeparti afviser beslutningsforslaget, da det ikke vil bidrage til løsningen af praktikpladsproblemet. Tværtimod vil nye kollektive afgifter til virksomhederne forringe virksomhedernes konkurrenceevne og dermed modvirke, at flere kommer i arbejde. Beslutningsforslaget går således stik imod Venstres og Det Konservative Folkepartis intentioner om at få flere i arbejde og om at skabe bedre vilkår for virksomhederne.

Samtidig vil beslutningsforslaget ikke hjælpe unge og voksne elever, som mangler en praktikplads. I forbindelse med FL 2001 blev virksomhederne pålagt en merafgift på 800 mio. kr. Denne ekstraomkostning på beskæftigelse bibragte ikke en eneste praktikplads.

Venstre og Det Konservative Folkeparti ønsker at bidrage til en løsning af praktikpladsproblemet, men det skal være en løsning, som rækker frem i tiden, som reelt er til fordel for virk-

somhederne og eleverne, og som ikke er en ny strafafgift.

Venstre og Det Konservative Folkeparti imødeser derfor regeringens initiativer på erhvervsuddannelsesområdet.

Det Radikale Venstre kan ikke støtte beslutningsforslaget, da det vurderes, at forslaget ikke vil løse problemet.

Det Radikale Venstre opfordrer regeringen til at forhandle med partierne om en flerårsaftale for erhvervsskolerne, der bl.a. inddrager de økonomiske muligheder for skolerne for at sætte målet ind for at skaffe det relevante antal praktikpladser, f.eks. som det har vist sig at kunne ske i Aalborg.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF og EL) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Når Socialdemokratiet stiller et forslag om at genindføre et generelt tilskud til praktikpladser i en afgrænset periode, skyldes det behovet for hurtig handling. Der er netop offentliggjort tal, der viser en kedelig Danmarksrekord: Aldrig før har så mange manglet en praktikplads som nu.

Det er tidligere set, at et generelt tilskud til oprettelse af praktikpladser sikrer mange pladser. Således var der i årene 1993-97, et ganske stort antal praktikpladser. Da tilskuddet blev sløffet fra og med 1997, faldt antallet af aftaler om praktikpladser imidlertid fra ca. 38.000 til godt 31.000, og sidste år var det bare 29.000 aftaler, der blev indgået. Det er en meget alvorlig situation, og der må iværksættes tiltag, der inden for få uger eller måneder kan føre til skabelsen af

flere praktikpladser. En tidbegrænset indførsel af et betydeligt generelt tilskud, finansieret gennem Arbejdsgivernes ElevRefusion (AER), vil kunne bidrage væsentligt hertil.

Når Socialdemokratiet endvidere foreslår en mere hensigtsmæssig incitamentsordning i forhold til skolernes præmiering for at fremskaffe praktikpladser, skyldes det, at den direkte virksomhedskontakt er effektiv, når det handler om hurtigt at fremskaffe praktikpladser. Også andre tiltag, der kan fremme den direkte kontakt mellem virksomhederne og skolerne, kan være elementer, der indgår i en øjeblikkelig indsats.

På længere sigt er der ingen tvivl om, at der skal ske grundlæggende forandringer af det nuværende system. Der skal være større fleksibilitet mellem skole og praktik. En løsning kunne være, at alle får del i skolepraktikken, og at alle får del i virksomhedspraktikken, samt at sammensætningen af skole- og virksomhedspraktik afpasses de enkelte brancher under hensyntagen til kvaliteten i elevernes uddannelsesforløb. Arbejdsmarkedets parter skal spille en central rolle i denne proces, og virksomhedernes ansvar i relation til at uddanne fremtidens arbejdskraft må ikke underkendes.

Alt dette er imidlertid fremtidsmusik. Med 11.000 praktikpladsløse unge er en politisk nødløsning påkrævet. For Socialdemokratiet handler det om at være med til at give et svar til de tusinder af unge, der lige nu har brug for hjælp til at kunne færdiggøre deres uddannelse. Derfor er Socialdemokratiet åben og lydhør over for andre forslag, der kan afhjælpe den helt akutte situation, der er på praktikpladsområdet. Dog må der hurtigt handling til!

Enhedslisten bemærker, at praktikpladser er en central del af de danske erhvervsuddannelser, fordi eleverne kommer til at afprøve deres tillærte færdigheder i virkeligheden og opnår sammenhæng mellem teori og praksis. Derfor er det meget skidt, at der mangler over 10.000 praktikpladser. Og det er nærmest katastrofalt, at antallet af praktikpladser falder i disse år.

Den skolepraktik, som tilbydes de unge, der ikke kan få en praktikplads, er selvfølgelig bedre end ingenting, men den kan ikke give de samme kvalifikationer som en rigtig praktikplads. Problemet er ganske enkelt, at så længe virksomhederne ikke kan finde ud af at oprette de nødven-

dige praktikpladser, så længe er det nødvendigt, at der er en alternativ ordning.

Enhedslisten mener som udgangspunkt ikke, at samfundet bør give penge til virksomheder, der opretter praktikpladser. Det bør være en elementær pligt for virksomhederne. Når det er sagt, så ved Enhedslisten godt, at dette ikke er tilfældet inden for den gældende kapitalistiske samfundsorden. Derfor synes Enhedslisten, at det er fornuftigt at give et generelt tilskud til praktikpladser, og at gøre det nu.

Regeringens bebudede spareplaner for erhvervsuddannelserne gør det ikke lettere for skolerne at skaffe flere praktikpladser.

På erhvervsuddannelserne oplever man i øjeblikket forringelser af dagligdagen. Disse forringelser betyder her og nu mindre forberedelsestid til lærerne og flere timer, hvor der ikke er lærere til stede. Kort sagt dårligere undervisning og dårligere muligheder for skolerne for at gøre en større indsats for at finde praktikpladser.

Det kan ikke undre, at eleverne på erhvervsuddannelserne blokerede undervisningen den 23. maj. Dagbladet Børsen kunne den 13. maj 2002 fortælle, at regeringen planlægger at skære 1 mia. kr. på erhvervsskolerne i de næste fire år. 1 mia. kr. – eller 20 pct. af de samlede udgifter til erhvervsskolerne og AMU-centrene.

Når man kender virkeligheden på handelsskolerne og de tekniske skoler, som allerede i dag har ondt i økonomien, så forekommer regeringens spareplaner helt ufattelige.

Den tidligere regering skar erhvervsskolerne ned til sokkeholderne med årlige grønthøsterbesparelser. Hvordan situationen på erhvervsskolerne vil udvikle sig, hvis regeringens sparekniv får lov til at skære 1 mia. kr. i de næste år, kan ikke engang fantasien forestille sig.

Der er behov for flere midler til uddannelsesområdet i almindelighed og til erhvervsskolerne i særdeleshed.

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit og Siunút var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Else Winther Andersen (V) fmd. Gitte Lillelund Bech (V) Troels Lund Poulsen (V)
Tina Nedergaard (V) Louise Frevert (DF) Hans Kristian Skibby (DF) Helle Sjelle (KF)
Else Theill Sørensen (KF) Bodil Kornbek (KRF) Carsten Hansen (S) Frank Jensen (S)
Jeppe Kofod (S) Lene Jensen (S) Thomas Adelskov (S) Aage Frandsen (SF)
Marianne Jelved (RV) nfmd. Pernille Rosenkrantz-Theil (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	56*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Bilag 1

Oversigt over bilag vedrørende B 108

Bilagsnr.	Titel
1	1. udkast til betænkning